

1. Achtergrond en Doelstellingen

Het Parijs Akkoord, aangenomen op 12 december 2015 tijdens de 21e sessie van de Conference of the Parties (COP21) van de Verenigde Naties, heeft als hoofddoel het beperken van de opwarming van de aarde tot ruim onder 2°C, met inspanningen om deze te beperken tot 1,5°C boven pre-industriële niveaus. Het akkoord vormt een juridisch bindend kader waarin landen vrijwillig bijdragen leveren via zogenoemde "nationaal bepaalde bijdragen" (NDC's).

Het tracht duurzame ontwikkeling te combineren met klimaatactie, waarbij armoedebestrijding, voedselzekerheid, mensenrechten en rechtvaardige transitie expliciet worden erkend.

2. Kernonderdelen van het Akkoord

Artikel 2 – Lange Termijn Doelstellingen

- Beperken van de temperatuurstijging.
- Versterken van klimaatbestendigheid.
- Sturen van financiële stromen naar koolstofarme en klimaatbestendige ontwikkeling.

Artikel 3 t/m 5 – Mitigatie

- Elke partij moet ambitieuze klimaatdoelstellingen opstellen, uitvoeren en elke vijf jaar actualiseren.

- Er wordt gestreefd naar een evenwicht tussen uitstoot en opname van broeikasgassen in de tweede helft van deze eeuw.
- Bossen en natuurlijke koolstofopslag (sinks) worden erkend als essentiële elementen in mitigatiebeleid.

Artikel 6 – Internationale samenwerking

- Maakt samenwerking mogelijk tussen landen, o.a. via koolstofmarkten.
 - Voorkomt dubbele telling en moedigt duurzame ontwikkeling aan.
-

3. Aanpassing (Adaptatie) en Verlies & Schade

Artikel 7 – Adaptatie

- Vastleggen van een wereldwijd doel voor versterkte veerkracht en kwetsbaarheidsreductie.
- Adaptatie wordt erkend als een gelijkwaardige pijler naast mitigatie.
- Belang van lokale en traditionele kennis wordt onderstreept.

Artikel 8 – Verlies en Schade

- Ondersteunt landen bij onvermijdelijke schade door klimaatverandering (bijv. zeespiegelstijging).
 - Versterkt het Warsaw International Mechanism, met nadruk op samenwerking, vroegtijdige waarschuwingen, verzekeringen en niet-economische verliezen.
-

4. Financiering, Technologie & Capaciteitsopbouw

Artikel 9 – Klimaatfinanciering

- Ontwikkelde landen moeten financiële middelen blijven verstrekken aan ontwikkelingslanden.
- Er is een ambitieus collectief doel van \$100 miljard per jaar tot 2025 afgesproken.

Artikel 10 – Technologieoverdracht

- Lange termijn visie op technologische ontwikkeling.

- De Technology Mechanism van de UNFCCC ondersteunt landen bij technologische samenwerking en toegang.

Artikel 11 – Capaciteitsopbouw

- Focus op landen met beperkte capaciteit zoals de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten.
 - Capaciteitsopbouw moet vraaggestuurd, participatief en gendergevoelig zijn.
-

5. Transparantie en Toetsing

Artikel 13 – Transparantiekader

- Invoering van een universeel transparantiesysteem met flexibiliteit voor ontwikkelingslanden.
- Partijen moeten informatie geven over:
 - Emissies
 - Voortgang m.b.t. NDC's
 - Ontvangen/geboekte ondersteuning

Artikel 14 – Globale balans (Global Stocktake)

- Elke vijf jaar wordt er een wereldwijde evaluatie gehouden om te beoordelen hoe ver men staat in het behalen van de doelen van het akkoord.
 - De eerste globale balans staat gepland voor 2023.
-

6. Handhaving en Institutionele Structuur

Artikel 15 – Nalevingscomité

- Er is een faciliterend comité ingesteld dat landen helpt bij de naleving, zonder strafmaatregelen.
- De nadruk ligt op ondersteuning, transparantie en samenwerking.

Overige bepalingen

- Geen voorbehouden toegestaan op het akkoord.

- Uittreding mogelijk drie jaar na inwerkingtreding, met een opzegtermijn van één jaar.
-

7. Bijbehorende Besluiten (Decision 1/CP.21)

Naast het akkoord zelf bevat het document ook de begeleidende besluittekst van de COP:

- Bevestiging van de noodzaak voor versterkte klimaatambitie vóór 2020.
 - Inrichting van een werkprogramma voor implementatie van het akkoord.
 - Instellen van organen zoals het Paris Committee on Capacity-building.
 - Oproep aan niet-statelijke actoren (bedrijven, steden, NGO's) om bij te dragen via het Non-State Actor Zone for Climate Action (NAZCA)-platform.
-

Samenvattend

Het Parijs Akkoord is een historisch klimaatakkoord dat voor het eerst alle landen wereldwijd bindt aan een gemeenschappelijk kader met ambitieuze, maar vrijwillig vastgestelde klimaatdoelen. Het combineert mitigatie en adaptatie met financiële, technologische en sociale ondersteuning, waarbij transparantie en internationale samenwerking centraal staan.

Het succes van het akkoord hangt sterk af van de periodieke verhoging van ambities, samenwerking tussen staten én de betrokkenheid van private en lokale actoren. De global stocktakes en versterkte transparantie moeten als stok achter de deur dienen.